

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **29 Eylül 2025**

Sayı: **14077**

34520

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
23.09.2025

Hikmet Yalım Halıcı

Isparta Milletvekili

2025 Nisan ayından; içinde olduğumuz Eylül ayına geçen sürede Isparta ili genelinde meydana gelen yoğun zirai don olayı; başta kayısı, elma, kiraz ve gül olmak üzere birçok tarımsal üründe ciddi rekolte kayıplarına yol açmıştır. Senirkent, Yalvaç, Uluborlu, Eğirdir, Gelendost ve Aksu ilçelerinde tarımla geçinen binlerce çiftçimiz büyük zarar görmüştür.

Dünya gül yağı ihtiyacının yaklaşık yüzde 65'ini tek başına karşılayan Isparta, "Türkiye'nin gül bahçesi" olarak anılmakta ve hem tarımsal üretim hem de ihracat açısından stratejik bir öneme sahiptir. Ancak bu yıl meydana gelen zirai don afeti sonucunda, Isparta'da gül üretimi ciddi zarar görmüş, uzman raporlarına göre güllerde yüzde 40 oranında ürün kaybı yaşanmış ve yaklaşık 6.000 tonluk bir üretim kaybı öngörülmüştür.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, zirai dondan etkilenen 34 ilde 16 ürün sayılmış, ancak bu ürünler arasında Isparta gülü yer almamıştır. Bu durum, gül üreticilerinin destek ve tazminat kapsamı dışında bırakılıp bırakılmadığı yönünde ciddi soru işaretlerine yol açmıştır.

Gül ve türevlerinden elde edilen katma değerli ürünler (gül yağı, gül suyu, gül kozmetiği vb.) Türkiye'nin hem tarımsal sanayisine hem de ihracat gelirin'e büyük katkı sunarken, Isparta'daki üreticilerin destek kapsamı dışında kalması, hem üretici hakları hem de tarımsal destek politikalarının eşitliği bakımından asla uygun değildir.

Bu bağlamda;

1-Zirai don nedeniyle destek kapsamına alınacak ürünler belirlenirken hangi kriterler esas alınmıştır? Bu kriterler hangi mevzuat veya yönetmeliklere dayandırılmıştır?

2-Isparta gülünün, zirai don afetinden en az yüzde 40 oranında etkilendiği bilimsel raporlarla ortaya konmuşken, neden açıklanan 16 ürün listesinde yer almamıştır?

3-Bakanlık tarafından yapılan açıklamada Isparta gülünün yer almamasının gerekçesi nedir? Bu siyasi ve idari tercih midir yoksa teknik bir değerlendirme sonucu mudur?

4-Isparta gülünün afet destek kapsamı dışında bırakılması, üreticilerin Doğal Afet Sigortaları Kanunu (DASK) ve Tarım Sigortaları Kanunu (TARSİM) kapsamında tazminat alma haklarını nasıl etkileyecektir?

5-Isparta gülü ve türev ürünleri, ülke ekonomisine sağladığı katma değer dikkate alınarak özel destek kapsamına alınacak mıdır? Bu yönde bir çalışma yapılmakta mıdır? Yaşanan zirai don olayı yüzünden doğrudan ve dolaylı toplam kaybın döviz cinsinden tutarı nedir?

6-Zirai don afetlerinden etkilenen ürünlerin desteklenmesine ilişkin karar süreçlerinde bölge milletvekilleri, üretici birlikleri ve kooperatiflerin görüşleri alınmakta mıdır? Bu süreçte uzmanlarla, bölgedeki üreticilerle ve ilgili oda ve birlik temsilcileriyle görüşülmüş müdür?

7-Bakanlığınız, Isparta gül üreticilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi için kısa vadede acil destek programı, uzun vadede ise tarımsal afetlere karşı özel koruma programı hazırlamayı planlamakta mıdır?

8-Türkiye'nin dünya gül yağı ihtiyacının yüzde 65'ini karşılayan Isparta gülünün destek kapsamı dışında kalması, uluslararası rekabet gücünü ve ihracat potansiyelini olumsuz etkilemeyecek midir?

9-Zirai don afetleri için Bakanlığınızın öngördüğü erken uyarı sistemleri ve iklim uyum stratejileri nelerdir? Bu kapsamda gül üreticileri özelinde yürütülen bir program var mıdır?